

Fråga om vilken betydelse det fria vårdvalet har för rätten till ersättning för kostnader för vård i ett annat land inom EES-området.

En patient har rätt till ersättning för kostnader för vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, EES, om patienten skulle ha haft rätt att få vården bekostad av det allmänna om den hade tillhandahållits i Sverige.

En patient ansökte hos Försäkringskassan om att få ersättning för sina kostnader för vård vid en privat klinik i Danmark för hyperhidros (extensiv svettning). Vården gavs i form av läkarkonsultation och botulinumtoxinbehandling av armhålor, händer samt ljumskar/glutealt. Försäkringskassan beviljade hennes ansökan med undantag för kostnader för behandling av ljumskar/glutealt. Avslaget motiverades med att sådan vård inte skulle ha bekostats av det allmänna om den hade getts i Sverige vid aktuell vårdtidpunkt.

Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att det är den som ansöker om en ersättning som ska visa att förutsättningarna för bifall är uppfyllda. Om en patients hemlandsting inte erbjuder en vård som motsvarar den vård som patienten har fått utomlands, och det heller inte finns klara indikationer på att vården skulle ha erbjudits patienten i något annat landsting, åligger det patienten att visa att motsvarande vård skulle ha varit möjlig att få bekostad av det allmänna genom att utnyttja det fria vårdvalet.

Eftersom patientens hemlandsting uppgett att landstinget vid aktuell vårdtidpunkt inte erbjöd den vård hon fick i Danmark och då utredningen inte heller visade att hon skulle ha kunnat få sådan vård bekostad av det allmänna genom att utnyttja det fria vårdvalet, saknades rätt till högre ersättning än vad hon tillerkänts av Försäkringskassan.

Mål nr 5928-18, HFD 2019 ref. 23

Dom meddelad i Högsta förvaltningsdomstolen i Stockholm den 31 maj 2019